

האינתיפאדה בצרפת מבהירה את נכסיותה של ישראל

written by מאיר בן שבת | 22.10.2026

"בלתי מתקבלים על הדעת ומטופשים" – כך הגדיר נשיא צרפת עמנואל מקרון דברים שאמרו מנהיגים זרים, ובהם נשיא ארה"ב דונלד טראמפ, על הקשר בין ההגירה לצרפת ובין האלימות הקשה ברחובותיה. הוא קבל נגד מנהיגים "באזורים מסוימים או מעברו השני של האוקיינוס האטלנטי", שמנהלים לדבריו קמפיינים פוליטיים על גבה של צרפת. מקרון אף דחה בתוקף את הטענות שארצו נשטפה בהמוני מהגרים ואסלאמיסטים.

מקרון אמר את הדברים לאחר שטראמפ התייחס שוב ושוב למהומות כתחמושת הסברתית טרייה לקראת בחירות אמצע הקדנציה בארה"ב. הנשיא האמריקני קרא למצביעים "להסתכל על צרפת", והוסיף: "פריז עומדת להפוך לעיר מוסלמית בקרוב מאוד". הוא לא החמיץ את ההזדמנות לעקוץ את הצרפתים: הזהרנו אתכם.

מהעבר השני, רגע לפני שהמריא למסע מדיני בטאיוואן ובמדינות המפרץ, הזהיר נשיא צרפת כי מי שינסה לזרוע אי סדר בהפגנות הצפויות בסוף השבוע ייעצר. לא ברור מה עבר בראשו כשהחליט, למרות זאת, להשאיר את ניהול המשבר בשטח בידי שר הפנים לורן נוניס, שאך לפני שבוע הגיש מכתב התפטרות בעקבות כישלונו בטיפול במהומות, והתפטרותו נדחתה.

לא בעיה של צרפת בלבד

המהומות האלימות בצרפת כבר אינן רק עניין פנימי של המעצמה האירופית. בארה"ב הן הפכו לנושא מרכזי בעימות החברתי והפוליטי הפנימי, במיוחד לקראת הבחירות בעוד כשבועיים. נציגי המפלגה הדמוקרטית ממשיכים לטעון שהמהומות נובעות ממשברים כלכליים עמוקים ומהשקעה לא מספקת בתשתיות חברתיות. לעומתם, נציגי המפלגה הרפובליקנית, ובראשם טראמפ, ג'יידי ואנס והסנאטור טד קרוז, קוראים לציבור לראות באירועים תמרור אזהרה מפני מדיניות הגירה מתירנית ואימוץ תפיסות פרוגרסיביות.

כזכור, קריאות ל"אינתיפאדה" והנפת דגלים פלסטיניים אינן מוגבלות לצרפת או לאירופה. הן חלחלו בהרחבה לקמפוסים ולמרחבים ציבוריים בארה"ב. בד בבד עם התופעה הזו – גם אם לא בהשפעתה בלבד – נרשמו עלייה בגילויי האנטישמיות ושינוי בעמדות הציבור. סקר שערך מכון גאלופ בפברואר השנה מצא כי לראשונה מאז 2001, שיעורם של האמריקנים שמביעים אהדה לפלסטינים גבוה יותר משיעורם של האמריקנים שאוהדים את ישראל (41 אחוזים לעומת 36 אחוזים, בהתאמה).

מבט אמריקני מפוכח על המהומות בצרפת צריך להוביל להכרה בכך שאין מדובר במחאה מקומית על זכויות אדם, נגד קיפוח או סביב ההשקעות בתשתיות החינוך. זו אסטרטגיה רחבה

יותר, שמאתגרת את הריבונות והחוק. ערבוב המחאה האזרחית עם התמיכה בפלסטינים והמאבק המדיני בישראל מעיד שהדרישות בתחום החברתי הן רק עילה מזדמנת.

יתרה מכך, גם הקריאות בעד הפלסטינים אינן הסיבה האמיתית למאבק. יעידו על כך המאמצים העצומים שנקט מקרון כדי לקדם את רעיון המדינה הפלסטינית, שלבסוף סייעו לו מול המחאות כמו כוסות רוח למת. מאבקם של המפגינים הוא המלחמה של הכאוס ב־סדר. בדומה למערכה שמנהלים "תומכי ההתנגדות" נגד ישראל, גם המאבק הזה נועד לאפשר לגורמים שמודרכים על ידי זעם וקנאות לשלול ממדינת השפע המאורגנת והיציבה את מקור כוחה, ולערער על מעמדה וערכיה.

הציבור בארה"ב צריך לראות בישראל נכס אסטרטגי חיוני במאבק על ערכיו. ישראל אינה רק שותפה ביטחונית וטכנולוגית בעלת ערך רב לארה"ב, והיא לא רק עמוד התווך בארכיטקטורה הפרואמריקנית בצומת הדרכים בין אירופה, אסיה ואפריקה. לפני הכול היא ממוקמת על קו השבר התרבותי של דורנו באחד האזורים התנוודתיים ביותר בעולם, ומשמשת שלוחה של הערכים שארה"ב מתהדרת בהם.

ישראל ניצבת בקו החזית הראשון של הדמוקרטיות המערביות נגד האסלאם הקיצוני. התייצבות לצידה מבטיחה את השמירה על הערכים שאמריקה חרדה להם. צעידה בדרך אחרת, שתחליש אותה, תביא לסדיקת חומות ההגנה של העולם החופשי כולו – גם של ארה"ב. במאמרו המלומד של עמיתי ד"ר חנן שי שוורץ, שפורסם השבוע, הוא ממליץ בין השאר שישראל תושיט יד לאירופה, ותעמיד לרשותה את הניסיון שצברה בעשרות שנות מאבקה. אולם התייחסותו של הנשיא מקרון למניעי המהומות מעמידה בספק את היכולת להגיע להסכמה עם האירופים על הדיאגנוזה, הפרוגנוזה או דרכי ההתמודדות. למרות זאת, אין לומר נואש.

חשוב מכך הוא הצורך להדהד את הלקחים דווקא מול ארה"ב. גם שם לא יהיה קל לשכנע את מי שחושב אחרת, אלא שהמאמץ נחוץ אפילו אם ישכנע רק את המשוכנעים, כדי שלא ילכו שולל אחר הנרטיב שמקרון ועמיתיו מוכרים לעצמם.

מוסיף שמן למדורה

בהודעה רשמית שפרסמה אתמול, קראה תנועת חמאס להפעלת "אקטיביזם פלסטיני" בחו"ל כדי לאלץ את ישראל להפסיק את ההתקפות על עזה. דובר חמאס חאזם קאסם הביע אכזבה מכך שהפעילות הפלסטינית כיום לא משקפת את הנוכחות הרחבה של הציבור הזה במדינות העולם. אגב, הדברים פורסמו באל-ג'זירה במהלך ביקורו של מקרון בקטאר, למקרה שהוא עדיין תוהה מי מלבה את האש ברחובות פריז.

ג'וש גרונבאום, יועץ בכיר ל"מועצת השלום", אמר השבוע כי את תהליך הדהרדיקליזציה ברצועת עזה תוביל הוועדה הלאומית הפלסטינית לניהול הרצועה. לדבריו, חברי הוועדה מכירים היטב את מערכת החינוך הקיימת, לרבות זו שמפעילה אונר"א, שכן ילדיהם גדלו בה. במסגרת התהליך הממשלה הטכנוקרטית הפלסטינית תהיה אחראית לבדיקת התאמתם של מורים.

קשה לדעת אם הדובר באמת מתכוון למה שהוא אומר, או שזהו עוד מס שפתיים כדי להשאיר בחיים את "תוכנית טראמפ". הסיכויים לחולל שינוי קיצוני בעתיד הנראה לעין בזיקותיו ובעמדותיו של הציבור בעזה קלושים במקרה של נס, ואפסיים בלעדיו.

עזה אינה דומה למקרים אחרים בהיסטוריה שתוכניות דה־רדיקליזציה הצליחו בהם. ראשית, משום שהאידיאולוגיה החמאסית שזורה בזהות הדתית של תומכי הארגון. שנית, לנוכח שיעורם הגבוה של העזתים התומכים בחמאס: יותר ממחצית האוכלוסייה בעזה נולדה למציאות שבה חמאס הוא השלטון, והיא ינקה את האידיאולוגיה החמאסית במוסדות החינוך שנשלטו בידי חמאס. היא צרכה את תקשורת חמאס, התפללה במסגדי התנועה, ונעטפה מכף רגל ועד ראש בתעמולה של ארגון הטרור. הציבור הזה ימשיך לשמר את האידיאולוגיה החמאסית ולעשות לה נפשות בקרב שאר האוכלוסייה.

הסיבה השלישית היא ההשפעות האזוריות. עזה תמשיך לשבת בליבו של אזור שקיימת בו נוכחות דומיננטית לתפיסות האחים המוסלמים, ובסביבה פתוחה שהאידיאולוגיה הזאת תמשיך לזרום דרכה באופן שיקזז את השפעת המאמצים הנגדיים.

הפקדת התיק הזה בידי ועדה פלסטינית, שגם תבחר את המורים בבתי הספר, משלימה את מעגל הנאיביות סביב הרעיון כולו. מי שרוצה לשגות באשליות ² שיבושם לו. באשר לישראל, אל לה לשלם מחירים או ליטול סיכון בשביל רעיונות כאלה.

על איומים משלמים

אם נכונים הפרסומים שבכירי חמאס העבירו לישראל דרך מתאם האו"ם איום מפורש לשוב ולתקוף אותה באורח דומה למתקפת 7 באוקטובר, כי אז יש לתהות על היעדרה של תגובה צבאית הולמת. מי שהעביר איום כזה, וכן כל שרשרת המעורבים בכך בחמאס, הם בני מוות. ישראל לא רק צריכה להבהיר שלא תאפשר התקפות עליה, אלא שאפילו על עצם האיום בכך משלמים מחיר.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 23 באוקטובר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.